

COLUMNA

Siemis distopics

BENEDETTO VIGNE

Jau hai gist dacurt gì in siemi in pau curius, anzi, bunamain inquietant. Jau ses davant in monitur, ina mixtura da televisiun e computer. Tuttenina trembla la terra. Ella trembla e trembla. Il maletg sin il visur sa schelenta. I restan mo pli fanestrinas da messadis e dad infurmaziuns tecnicas. E lura sa stizza in summa l'entir visur – nagin current pli. Panica sa derasa en la citad. Ils radios emprovan da transmitter novitads davart la situaziun, ma adumbatten. La gliעד vules festinar vers chasa, ma ils transports publics na funcziuneschan betg pli. E tge far cun quel pèrin parent talian che vules gist oz turnar en patria? Giu en il port giaschan bartgettas, sin ina da las punts chamina in uffant solitari, oriund da las Indias. Auters uffants a la riva. Els rin e fan termagls, n'han nagins quitads. A chasa en chadafieu bragia mia consorta, jau zambregel cun bindels elastics, per metter en bal la maschina da café u sadieu tge apparats da cuschina.

Maletgs surreals, tipics per siemis balurds. Probabel n'haja guardà memia bleras serias distopicas l'ultim temp. Per exempel il «raquint da la servienta» tenor il famus roman da Margaret Atwood. Cuntegn summaric: L'impestaziun globala ha per consequenza che enorm bleras dunnas èn daventadas nunfritgavilas.

Ils Stadis Unids han subì in putsch politic, han uss num Gilead e vegnan regids dad ina autocrazia religiosa. Per mantegnair la fertilitad en las famiglias bainstantas elitaras vegnan recrutadas entaifer il pievel commun tut las dunnas anc fritgavilas e condemnadas ad in servetsch da «mamas emprrestadas». Sut l'ensaina da citats biblics ed en preschientscha da la signurachasa vegn la «servienta» fecondada dal «cumandant» da la famiglia, en in act sexual mecanic battegià «ceremonia». Tut las servientas portan la medema rassa cotschna ed ina gigantesca huba alva, quasi sco schifleders da chavals. La dictatura è rigidischma, dunnas che cunterfan als cumonds vegnan tramessas en colonias da lavur sfurzada, tgi che rebelle-scha vegn pendì publicamain. Ma i dat tuttina moviment da revolta en l'underground da la societad da Gilead, i prui la speranza sin vias da scap vers il Canada liber. Il «raquint da la servienta» vala sco in dals gronds romans distopics,

pèr a pèr cun il «Bel nov mund» da Huxley e «1984» dad Orwell.

Per turnar a mes siemi: Mintgatant m'imaginesch jau tge che pudess capitar tar nus en in cas d'emergenza totala. In colaps permanent da l'electricitad per exempel, ina visiun che cussegliera federala Simonetta Sommaruga ha er gia skizzà latentamain. La perioda da pandemia fiss in clacs dasperas. Imaginai l'interrupziun da tuts affars economics, birocratics ed interumans, chaussas che funcziuneschan oz be pli sin nivel digital. L'entir sectur terziar bloccà. La gliעד sa desperass spassegiend cun ils smartfons oramai vids. Telefonar impussibel. E cuschnar pos ti gist emblidar, cun tut quellas apparaturas mega-sofisticadas en tia chadafieu. Frestgeras e stgaudaments ord funcziun. Ils generaturs d'urgenza en ils ospitals na marschassan er betg ad infinitum. E magari perfin l'aua currenta betg pli bavibla. Depressiun e destabilisaziun totala en la societad. Ils solits antide-mocrats, snegadretgs e zam-pugnichels profitassan da la situaziun, assaglissan il Capitol da Berna, putschassan la Confederaziun, proclamassan il stadi da Gilead. Vid la furtga cun tut ils renegats! Nagin Canada a dretg e sanester. Vus sminais, jau hai legì memia blers romans distopics ...

Benedetto Vigne da Turitg è autor e schurnalist liber – ed in siemiader liber.